

OECD Ekonomik Görünüm Raporu

Mart 2023

OECD Ekonomik Görünüm Ara Dönem Raporu, Mart 2023

Kırılgan Bir İyileşme

Özet

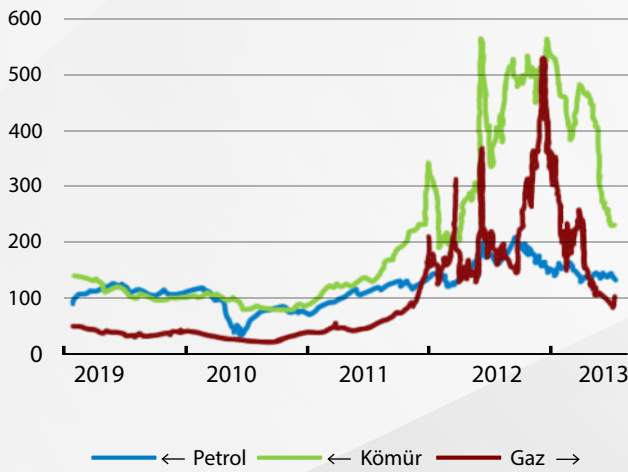

- **Küresel büyüme, 2022 yılında, Rusya-Ukrayna savaşının, yaşam maliyeti krizinin ve Çin'deki yavaşlamanın etkisiyle yıl başındaki beklentilerin oldukça altında kalarak %3,2'ye gerilemiştir.**
- **İş dünyası ve tüketici güveninin iyileşmeye başlaması, gıda ve enerji fiyatlarının gerilemesi ve Çin'in tamamen yeniden açılmasıyla birlikte olumlu işaretler ortaya çıkmaya başlamıştır.**
- Gıda fiyatları, Kasım ayından beri düşüşte olmasına rağmen oldukça yüksek olup 2021 öncesi seviyelere düşürülemedi.
- Enerji fiyatlarında düşüş devam etmektedir. Gaz, petrol ve kömür fiyatlarında önemli ölçüde düşüş yaşansa da yüksek seyretmektedir.

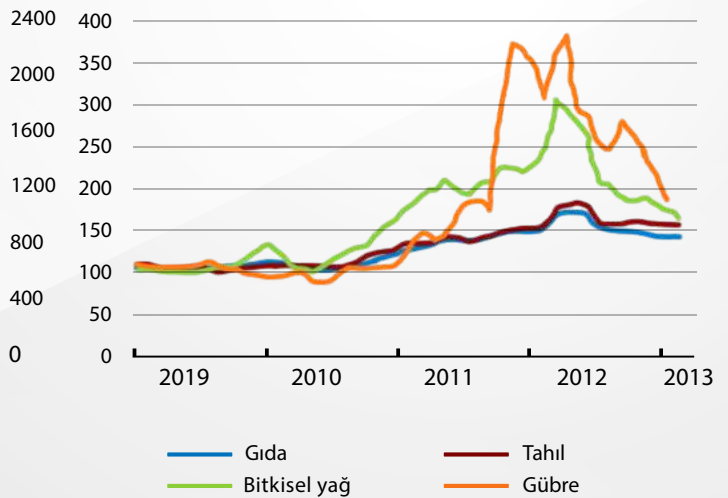
Enerji ve gıda fiyatları son aylarda düşmüştür.

2019 Endeksi = 100

A. Enerji fiyatları

B. Diğer fiyatlar

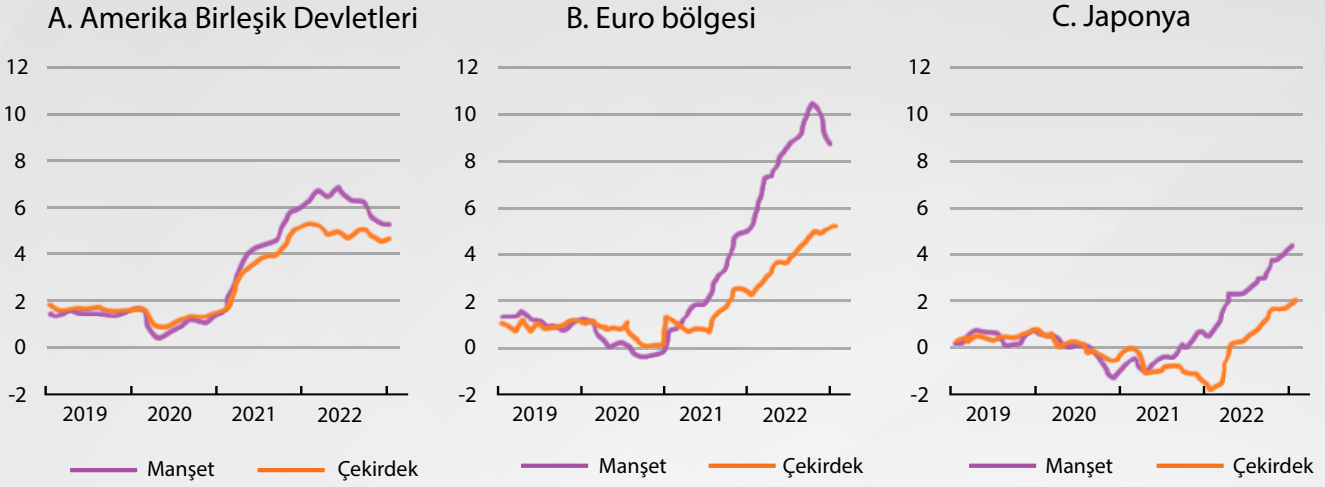
Not: ABD doları cinsinden Brent petrol fiyatları; Avrupa için TFF doğal gaz fiyatları; ABD doları cinsinden Newcastle kömür fiyatları; gıda, tahıl ve bitkisel yağ için FAO küresel fiyat endeksleri ve ABD doları cinsinden üre gübre fiyatına dayanmaktadır.

Kaynak: Refinitiv; Birleşmiş Milletler Gıda ve tarım Örgütü; bankası, ve OECD hesaplamaları.

- **Sıkı para politikalarının etkilerini sürdürmesi ve küresel büyümenin 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla %2,6 ve %2,9 ile trendin altında kalması beklenmektedir.** Kasım ayı Ekonomik Görünüm Raporu'nda 2023 ve 2024 yılları için GSYİH büyüme tahminleri sırasıyla %2,2 ve %2,7 olup Mart ayı Ekonomik Görünüm Raporu tahminlerinde **0,4 ve 0,2 puan yukarı yönlü değişim** izlendiği görülmektedir. Yüksek enflasyonun gelirler üzerindeki baskısının azalmasıyla 2023-2024 döneminde **kademeli bir iyileşme** yaşanacağı öngörülmektedir.
- **Türkiye'de** faaliyetlerin, depremlerden kaynaklanan büyük kayıplar nedeniyle 2023'ün başında önemli ölçüde gerilemesi, ancak yeniden inşa harcamaları arttıkça toparlanması beklenmekte olup **2023'te %2,8 ve 2024'te %3,8'lik yıllık büyüme** kaydedeceği öngörülmektedir (**Türkiye'nin bu yılki büyüme tahmini %3'ten %2,8'e düşürülürken, 2023 yılı için manşet enflasyon tahmini %44,6'da sabit tutulmuş, çekirdek enflasyon tahmini ise %45,6'dan %43,8'e düşürülmüştür**).
- Amerika Birleşik Devletleri'nde yıllık GSYİH büyümesinin, para politikasının talep baskılarını hafifletmesiyle 2023 yılında %1,5'e ve 2024 yılında %0,9'a gerileyeceği tahmin edilmektedir. Euro bölgesinde ise büyümenin 2023 yılında %0,8 olarak gerçekleşeceği, yüksek enerji fiyatlarının etkilerinin azalmasıyla 2024 yılında ise %1,5'e yükseleceği tahmin edilmektedir. Çin'de büyümenin bu yıl %5,3'e yükselmesi, 2024'te ise %4,9 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.
- **Manşet enflasyon düşmektedir**, ancak **çekirdek enflasyon**, güçlü hizmet fiyat artışları, bazı sektörlerdeki yüksek marjlar ve sıkı işgücü piyasalarından kaynaklanan maliyet baskıları nedeniyle **yüksek kalmaya devam etmektedir**.
- **Enflasyonun 2023 ve 2024 yıllarında kademeli olarak azalacağı**, ancak çoğu ülkede 2024 yılının ikinci yarısına kadar merkez bankası hedeflerinin üzerinde kalacağı öngörülmektedir. **G20 ekonomilerinde manşet enflasyonun 2022'deki %8,1 seviyesinden 2024'te %4,5'e gerilemesi** beklenmektedir. **G20 gelişmiş ekonomilerinde çekirdek enflasyonun ise 2023 yılında ortalama %4,0 ve 2024 yılında %2,5** olacağı tahmin edilmektedir.

Çekirdek enflasyon kalıcı olduğunu kanıtlamaktadır.

Yüzde, bir önceki yıla göre

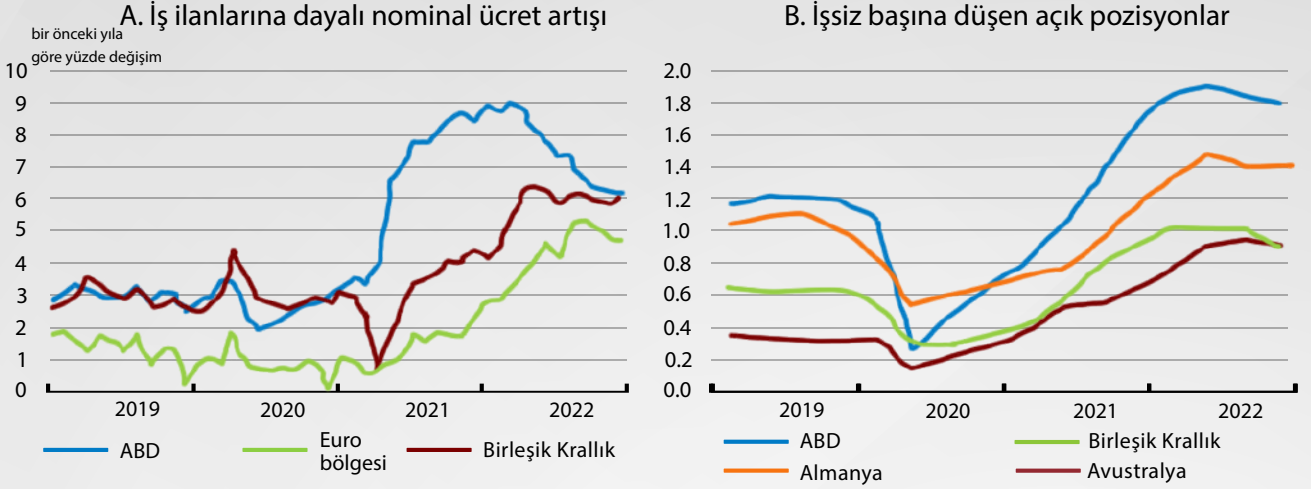

Not: Amerika Birleşik Devletleri için tüketici harcamaları deflatörü, Euro bölgesi için uyumlaştırılmış tüketici fiyatları endeksi ve Japonya için tüketici fiyatları endeksi baz alınmıştır.

Kaynak: OECD Tüketici Fiyat veritabanı, Eurostat; ve OECD hesaplamaları.

- **Ekonomik görünümdeki iyileşme hala kırılmalıdır.** Riskler bir miktar daha dengeli hale gelmekle beraber aşağı yönlü eğilim devam etmektedir. Ukrayna'daki savaşın gidişatı ve daha geniş kapsamlı sonuçlarına ilişkin belirsizlik önemli bir endişe kaynağıdır. Para politikası değişikliklerinin etkisinin gücünü ölçmek zordur. Bu etki, yüksek borç, varlık değerlemeleri ve belirli finansal piyasa segmentlerine ilişkin finansal kırılmalıkları ortaya çıkarmaya devam edecektir. Küresel enerji piyasalarındaki baskılar da yeniden ortaya çıkarak yeni fiyat artışlarına ve daha yüksek enflasyona yol açabilecektir.
- Altta yatan enflasyonist baskıların kalıcı olarak azaldığına dair açık işaretler görülene kadar **para politikalarının kısıtlayıcı** kalması gerekmektedir. Amerika Birleşik Devletleri ve Euro Bölgesi de dahil olmak üzere birçok ekonomide **daha fazla faiz artışına ihtiyaç duyulmaktadır.** Çekirdek enflasyon yavaş gerilerken, politika faizlerinin 2024 yılına kadar yüksek kalması muhtemeldir.
- **Avrupa da dahil olmak üzere neredeyse tüm G20 ekonomilerinde işgücü piyasaları sıkı kalmaya devam ederek özel tüketimi desteklemiştir.** ABD'de nominal ücretler azalırken bazı ülkelerde artmaya başlamıştır. Reel ücretler ise küresel olarak düşmektedir.

İşgücü piyasaları sıkı kalmaya devam etmektedir.

Not: Panel A: İş unvanları kontrol edilerek Indeed'deki iş ilanlarında bildirilen maaş ve ücretlerde yıldan yıla ortalama yüzde değişim. Panel B: İşsiz başına düşen açık iş sayısı, doldurulmamış açık iş sayısının 15 yaş ve üzeri işsiz nüfusa oranıdır. Almanya'nın işsiz nüfusu, 15-74 yaş arası işsiz nüfusun 3 aylık ortalamasıdır.

Kaynak: Indeed Wage Tracker, OECD Short-Term Labour Market Statistics Veritabanı, Eurostat; ve OECD hesaplamaları.

- Yüksek gıda ve enerji fiyatlarının etkisini hafifletmek için verilen mali desteğin **en çok ihtiyaç duyanlara** odaklanması gerekmektedir. Daha iyi bir hedefleme ve doğru zamanlama, mali sürdürülebilirliğin sağlanmasına, enerji kullanımının azaltılmasına yönelik teşviklerin korunmasına ve yüksek enflasyon döneminde ek talep artışlarının sınırlandırılmasına yardımcı olacaktır.
- **Verimlilik artışını canlandırmak ve arz kısıtlamalarını hafifletmek için yapısal reform çabaları şarttır.** İş dinamizminin artırılması, sınır ötesi ticaret ve ekonomik göçün önündeki engellerin azaltılması ile esnek ve kapsayıcı işgücü piyasalarının teşvik edilmesi; rekabetin artırılması, arz kısıtlarının azaltılması ve dijitalleşmeden elde edilen kazanımların güçlendirilmesi için atılması gereken kilit adımlardır.
- Gıda ve enerji güvensizliğinin üstesinden gelinmesini desteklemek, düşük gelirli ülkelerin borçlarını ödemelerine yardımcı olmak ve karbon azaltım çabalarında daha koordine bir yaklaşım sağlamak için güçlendirilmiş uluslararası iş birliğine ihtiyaç vardır.
- **Birçok yükselen piyasa ekonomisi,** özellikle emtia ithalatçısı ekonomiler veya borçlar ile dış gelirlerin para birimi arasında uyumsuzluk olan ekonomiler, küresel faiz oranları yükseldikçe artan borçları karşılamakta zorluklar yaşayacaktır.

Politika Gereklilikleri

● Para politikası enflasyonla mücadele etmeye devam etmelidir.

- ABD Merkez Bankası (FED) ve Avustralya Merkez Bankası gibi bazı merkez bankaları **sıkı para politikalarına devam etmekle birlikte sıkılaştırma hızlarını azaltmaya başlamış fakat politika faizlerinin uzun bir süre daha yüksek kalacağı mesajını vermiştir.**
- Diğer ülkelerdeki kısıtlayıcı politikaların potansiyel etkilerine ilişkin belirsizlik, ulusal para politikası eylemlerini kalibre etmeyi zorlaştırmaktadır. Ulusal **politikaların güncel küresel verilere duyarlı olması gerekmektedir.**
- Birçok ülkenin aynı anda **sıkılaştırmaya** gitmesi, ulusal para politikalarının döviz kurları üzerindeki etkilerini sınırlandırarak, enflasyon hedeflerine ulaşılması için gereken süreyi uzatabilecek veya gereken politika sıkılaştırmasının derecesini artırabilecektir. Aynı zamanda, birçok ülkenin sıkılaştırmaya gitmesi **küresel talebi ve fiyatları daha büyük ölçüde düşürecektir.**
- Sıkı küresel finansal koşullar, gelişmiş ekonomilerde politika faizlerinde devam eden artış ve süregelen enflasyonist baskılar, **gelişmekte olan çoğu piyasa ekonomisinde politika manevra alanını sınırlamaktadır.**

● Maliye politikası ihtiyatlı ve hedefe yönelik olmalıdır.

- Enerji ve gıda emtia fiyatlarının, son zamanlardaki zirve değerlerinin altında, ancak hala birkaç yıl önceki seviyelerin çok üzerinde olduğu göz önünde bulundurulduğunda, **kapsamlı politika desteğinin kademeli olarak geri çekilmesi, ancak en çok ihtiyaç duyanlara hedefli destek sağlama çabalarının sürdürülmesi önemlidir.**
- **Enerji alanındaki destekler, enerji verimliliğini teşvik etmeli ve daha yüksek enerji maliyetlerine uyum sağlamayı kolaylaştırmalıdır.** Teşviklerin, orta vadede sürdürülebilir olmayan enerji yoğun faaliyetleri artıracak nitelikte olmamasına dikkat edilmelidir.

- **Yapısal reform çabalarının canlandırılması gerekmektedir.**
 - İşgücü ve ürün piyasalarındaki **kısıtları azaltmaya ve verimlilik artışını güçlendirmeye yönelik** reform çabalarının canlandırılması hem sürdürülebilir yaşam standartlarını iyileştirecek hem de arz sıkıntısı ve enflasyon baskılarını hafifleterek mevcut yavaşlamadan çıkışı kolaylaştıracaktır.
 - OECD ekonomilerinde, büyüme trendinin yeniden canlandırılması için **yatırımların ve verimliliğin sürdürülebilir bir şekilde artırılması ihtiyacı** ortak bir önceliktir.
 - **İş dinamizmini canlandırmak rekabeti artıracak**, yatırımları teşvik edecek ve kaynakların doğru şekilde yeniden tahsisine yardımcı olacaktır.
 - Yetişkin öğrenme politikaları yoluyla işgücü becerilerinin güçlendirilmesinin yanı sıra, **STEM eğitimi alan öğrencilerin sayısının (kadınların katılımına önem verilerek) artırılması**, dijital teknolojilerin kullanımının artmasına ve işgücü piyasasına katılımın geliştirilmesine yardımcı olacaktır.
 - Uluslararası sınırların ticaret ve yatırıma açık tutulması ve sınır ötesi hizmet ticareti ve ekonomik göçün önündeki engellerin kaldırılması, ülkelerin kısa vadeli arz yönlü baskıları hafifletmesine ve gelecekteki büyüme beklentilerini iyileştirmesine yardımcı olacaktır.
- **İklim değişikliği**, daha fazla uluslararası işbirliğine ihtiyaç duyulan alanlar arasında yer almaktadır.
 - Çevre politikalarındaki belirsizliğin azaltılması önemlidir. Bugüne kadar emisyonların çoğu yeterince fiyatlandırılmamış olup birçok politika sinyali hala belirsizdir.